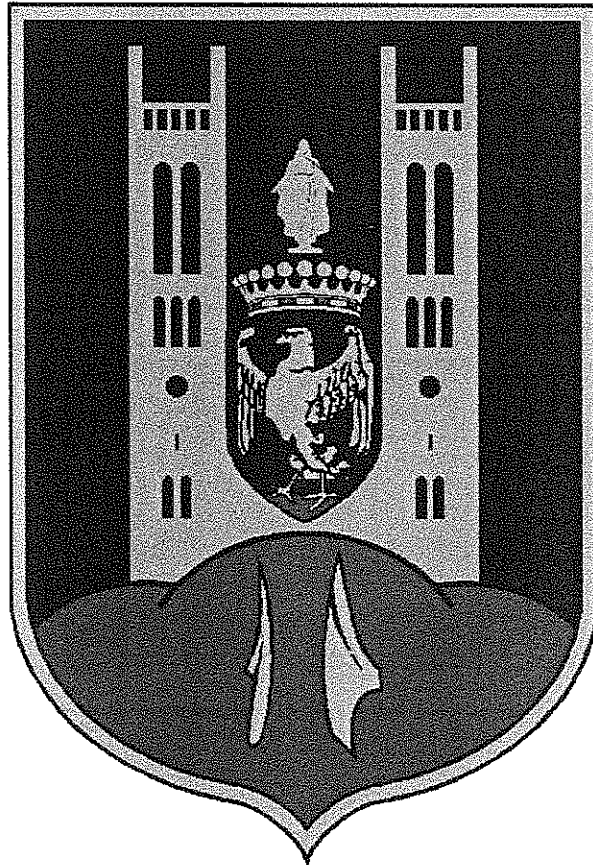

FÓT VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓJA

6.

FÓT
2016.

TARTALOM

BEVEZETÉS, JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	2. o.
I. A KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓ CÉLJA ÉS ALAPELVEI	5.o.
1. A közművelődési koncepció elkészítésének célja	
2. A közművelődési koncepció alapelvei	6.o.
II. HELYZETELEMZÉS	7.o.
1. A város történelmi háttere	7.o.
2. Jelenlegi helyzetkép	8.o.
III. Városi programok	14. o.
IV. A közművelődési koncepció értékszemplétű meghatározása, irányelvek	15.o.
V. A KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓ INTÉZKEDÉSI TERVE (2017-2022.)	15.o.
1. Városi intézmények fejlesztése	15.o.
2. Fót Város kulturális élete, rendezvényei kapcsán	16.o.
3. Közművelődési és Közgyűjteményi Központ Vörösmarty Művelődési Ház Városi Könyvtár és Németh Kálmán Emlékház létszámbővítése	17.o.
4. Város kulturális életének bővítési lehetőségei	17.o.

BEVEZETÉS

Az önkormányzat hosszú távú jelentős feladata a település kultúrájának működtetése, fejlesztése. Kiemelt cél: a helyi adottságok, érdekek, értékek és szükségletek figyelembevételével a közművelődés és a közösségi művelődés lehetőségeinek biztosítása. A városban működő közművelődési intézmények és a civil szervezetek számára orientáció nyújtása. A település kulturális örökségének minél szélesebb körű megismertetése és továbbörökítési – innovatív - lehetőségeinek bemutatása.

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A jogszabályi háttér áttekintését az **Európai Unió** kultúrára, közművelődésre vonatkozó szabályainak áttekintésével kezdjük, majd a magyarországi jogszabályok bemutatásával folytatjuk közművelődési koncepciónkát, láttatva ezzel, hogyan illeszkedik Fót város közművelődési feladatellátása és intézményhálózata a közművelődés rendszerébe.

Az Alapvető Jogok Chartája

Az Alapvető Jogok Chartájának Preambuluma kimondja a **tagállamok kultúrájának, nemzeti identitásának megőrzését, tiszteletben tartását:**

„Európa népei mind szorosabb uniójuk létrehozása során úgy döntöttek, hogy osztoznak a közös értékekre alapított békés jövőben. Szellemi és erkölcsi öröksége tudatában az Unió az emberi méltóság, szabadság, egyenlőség és szolidaritás oszthatatlan, egyetemes értékein alapul; a demokrácia elveire és a jog szabályaira támaszkodik. Az egyént állítja tevékenysége középpontjába az Unió polgárság intézményének létrehozásával, a szabadság, a biztonság és az igazságosság térségének megerősítésével. Az Unió hozzájárul e közös értékek megőrzéséhez és továbbfejlesztéséhez, miközben **tiszteletben tartja az európai népek kultúráinak és hagyományainak sokféleségét, a tagállamok nemzeti identitását és közhatóságaik szervezetét nemzeti, regionális és helyi szinten;** a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés előmozdítására törekszik és biztosítja a személyek, az áruk, a szolgáltatások és a tőke szabad áramlását és a letelepedés szabadságát. Ennek érdekében szükséges az alapvető jogok megerősítése a társadalomban bekövetkező változások, a társadalmi haladás, a tudományos és technológiai fejlődés fényében, azáltal hogy e jogokat Chartában teszi még nyilvánvalóbbá.”

Lisszaboni szerződés

Az Európai Unióról Szóló Szerződés és Az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződés Egységes Szerkezetbe Foglalt Változata. A Lisszaboni szerződést 2007. december 13-án írták alá. A Lisszaboni szerződés kultúrához kapcsolódó részei:

„Az Unió hozzájárul a tagállamok kultúrájának virágzásához, tiszteletben tartva nemzeti és regionális, sokszínűségét, ugyanakkor előtérbe helyezve a közös kulturális örökséget. Az Unió fellépésének célja a tagállamok közötti együttműködés előmozdítása és szükség esetén tevékenységük támogatása és kiegészítése a következő területeken:

- az európai népek kultúrája és történelme ismeretének és terjesztésének javítása;
- az európai jelentőségű kulturális örökség megőrzése és védelme;
- nem kereskedelmi jellegű kulturális cserék;
- művészeti és irodalmi alkotás, beleértve az audiovizuális szektort is.

Az Unió és a tagállamok erősítik az együttműködést harmadik országokkal és a kultúra területén hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel, különösen az Európa Tanáccsal. Az Unió a Szerződések egyéb rendelkezései alá tartozó tevékenysége során, különösen kulturális sokszínűségének tiszteletben tartása és támogatása érdekében, figyelembe veszi a kulturális szempontokat.”

Magyar Köztársaság Alaptörvénye

XI. cikkelye a közművelődésről kimondja:

(1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

7. pontja: kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény és az azt módosító 2012. évi CXL. törvény

„A kulturális örökséghez tartozó javak múltunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői, szellemi birtokbavételük minden ember alapvető joga. Az e fogalomkörbe tartozó értékek különös védelme, megőrzése és fenntartása, valamint a nyilvánosság számára történő széleskörű és egyenlő hozzáférhetővé tétele a mindenkori társadalom kötelezettsége. A nemzeti, nemzetiségi és etnikai kisebbségi kulturális hagyományok megőrzése, méltó folytatása, a közösségi és egyéni művelődési személyi, szellemi, gazdasági feltételeinek javítása, a polgárok életminőségét javító, értékhordozó tevékenységek, valamint az ezek megvalósulására létrejött intézmények és szervezetek működésének elősegítése a társadalom közös érdeke.” (A közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény.)

biztosítja a közművelődés intézmény - és tevékenységrendszerének védelmét. Lehetőséget ad arra, hogy civil szerveződések is feladatot vállaljanak a közművelődésben, szabályozza a közművelődés finanszírozási rendszerét. A Törvény kimondja, hogy a közművelődés feltételeinek biztosítása alapvetően az állam és a helyi önkormányzatok feladata. A jogszabály 77.§-a felhatalmazza a helyi önkormányzatokat arra, hogy a törvényben foglalt közművelődési célkitűzések megvalósítása érdekében a helyi lehetőségekre tekintettel koncepciót alkossanak közművelődési feladataik meghatározására. A Törvény 76.§. szerint a helyi közművelődési tevékenység támogatása a települési önkormányzat kötelező feladata.

7. § A kulturális javak a nemzet egészének közös szellemi értékei. A muzeális intézményekben őrzött javak felhasználásának és bármilyen technikával történő sokszorosításának, valamint adatrögzítésének és adatfelhasználásának jogát kizárólagos felhasználásra nem lehet átruházni.

37/A. § (1) Az e törvényben meghatározott, a kulturális javak védelmével összefüggő célok megvalósításának legfontosabb letéteményesei a **muzeális intézmények**.

(2) A muzeális intézmény

- a) a társadalom szolgálatában áll,
- b) a közösség számára nyilvános,
- c) a közösségekkel, településsel aktív kapcsolatot tart,
- d) alaptevékenysége körében nem gazdasági haszonszerzés céljából jön létre, e) a kulturális javakhoz széles körű és egyenlő hozzáférést biztosít.

(3) A muzeális intézmény rendelkezik a szakmai besorolása szerinti követelményszint biztosításához szükséges tárgyi és személyi feltételekkel, amely által ellátja az e törvényben meghatározott feladatokat.

(4) A muzeális intézmény a kulturális javakhoz való hozzáférés biztosítása érdekében:

- a) a kulturális javak egységes szaktudományos szempontok szerint, tudományos szaktevékenység keretében kialakított, nyilvántartott és dokumentált együttesét őrzi, gondozza és kiállításon bemutatja,
- b) biztosítja a kulturális javakhoz kapcsolódó kutatási tevékenység lehetőségét,
- c) kultúraközvetítő, közművelődési tevékenységével hozzájárul az egész életen át tartó tanulás folyamatához,
- d) közművelődési rendezvényeket és egyéb programokat rendez,
- e) együttműködik a nevelési-oktatási intézményekkel és múzeumpedagógiai programjaival segíti az iskolai és az iskolán kívüli nevelés céljainak elérését,
- f) elvégzi a kulturális javak múzeumpedagógiai célú feldolgozását, folyamatosan megújuló múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programkínálatot biztosít,
- g) az intézmény turisztikai vonzerejének felhasználásával, a látogatóknak nyújtandó szolgáltatásokkal helyi és országos szinten elősegíti a gazdaság élénkítését

64. § (1) A települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatot a községi és a városi önkormányzat

- a) nyilvános könyvtár fenntartásával vagy
- b) a megyei könyvtár szolgáltatásainak igénybevételével teljesíti.

73. § (1) A közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenységek támogatása közcél.

(2) A közművelődés feltételeinek biztosítása alapvetően az állam és a helyi önkormányzatok feladata. **76. § (1) A települési önkormányzat kötelező feladata** a helyi közművelődési tevékenység támogatása. (2) Ennek formái különösen:

- a) az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek, népfőiskolák megteremtése,
- b) a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása,
- c) az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása,
- d) az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása,
- e) a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése,
- f) a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése,
- g) a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása,
- h) egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása,
- i) a települési könyvtár, valamint a település közigazgatási területén lévő muzeális intézmény közművelődési tevékenységének támogatása.

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény és a végrehajtásáról szóló 114/2013.(IV.16.)Korm. rendelet

A rendelet alapján a helyi önkormányzat Települési Értéktárát és Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre. A bizottság szervezi a településen fellelhető nemzeti értékek

azonosítását, létrehozza a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt és megküldi azt a megyei értéktárba. A helyi értékeket az alábbi szakterületenként rendszerezi:

agrár- és élelmiszergazdaság, egészség és életmód, épített környezet, ipari és műszaki megoldások, kulturális örökség, sport, természeti környezet, turizmus-vendéglátás.

A helyi közművelődésről szóló 26/2000.(XII.8.) számú önkormányzati rendelet

A rendelet elavult, új rendeletet célszerű megfogalmazni.

I. A KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓ CÉLJA ÉS ALAPELVEI

1. A közművelődési koncepció elkészítésének célja

A közművelődési koncepció elkészítésének célja az önkormányzat közművelődés-feladat ellátási kereteinek megfogalmazása, a hagyományok és az eddigi tevékenység tapasztalatai alapján. Mindehhez figyelembe kell venni a helyi társadalom művelődési igényeit, egységes alapelvek szerint meghatározni a város által támogatott tevékenységek körét, azok ellátásának módját és feltételeit, kijelölni a prioritásokat, a szakmai és finanszírozási alapelveket, továbbá a jogszabályi kereteket.

Meg kell határozni a közművelődés szerepét Fót város fejlődésével kapcsolatos önkormányzati elképzelésekben, az önkormányzat érdekeltségét, szerepvállalását és felelősségét e folyamatban.

Alapvető fontosságú tisztában lenni azzal, hogy melyek az Önkormányzat kötelezően és önként vállalt közművelődési feladatai. Az önkormányzatnak ugyanakkor támogatnia kell a kultúra finanszírozásának új, a civil kezdeményezéseknek az eddigieknél tágabb teret biztosító, sőt azokat ösztönző formáit is.

Cél: Fót Város Önkormányzata a kultúrát, a lakosság életminőségét, életesélyeit, meghatározó tényezőjének tekinti. Szükségesnek tartja, hogy a kulturális élet lépést tartson a város fejlődésével, mely nem csupán a hagyományok ápolását, a meglévő programszerkezet megőrzését jelenti, hanem a változó lakossági igényeknek való megfelelést is.

A közművelődési koncepcióban szükséges figyelembe venni a város kulturális hagyományait és a jelenlegi személyi, tárgyi és anyagi feltételrendszerét. Az Önkormányzat célja, hogy a közművelődési koncepció a helyzetelemzésre, és a kulturális élet résztvevőinek véleményére építve alakítsa ki a város a közművelődési és kulturális életének irányát, fogalmazza meg a feladatellátás kereteit, alapelveit és jelölje ki a fejlesztések irányát, valamint az előrelépés lehetőségeit.

A közművelődési feladatellátás során célszerű támogatni a civil szférából érkező kulturális kezdeményezéseket, valamint az európai kultúrával összekötő kulturális eseményeket.

A közművelődési koncepció segítséget ad a helyi közművelődési rendelet olyan irányú módosításához, amely a magasabb szintű jogszabályi követelményekkel összhangban a helyi igényeknek, körülményeknek, viszonyoknak megfelelő előírásokat tartalmaz. A rendelet megfogalmazásánál mindenképpen a hitelességre kell tehát törekedni, ehhez pedig egy alaposan kidolgozott koncepció szükséges.

A megalkotandó/módosítandó rendeletnek konkrétan és logikusan elő kell írnia az önkormányzat és az intézmények közművelődéssel kapcsolatos feladatvállalását.

A koncepció elkészítése szükséges ahhoz, hogy a város középtávú közművelődési politikájához megfelelő iránymutatást nyújtson, behatárolja az elkövetkező 5-7 év feladatait az aktuális helyzet alapján. A koncepciónak, amennyire lehetséges, le kell írnia a jövőbeni szándékolt állapothoz vezető utat, a kezdeti sürgető lépéseket, a távlati célokat. A koncepció tehát nem csupán iránymutatás, hanem a szükségletek, a feladatok, a megoldási módok számbavétele oly módon, hogy a meglévő értékek megőrizhetők, a hiányosságok pótolhatók, és a város kultúrájának sokszínű fejlődési tendenciái továbbra is biztosíthatók legyenek.

***Javaslat:** az új közművelődési koncepció célja legyen, hogy 2017-2022-re vonatkozóan meghatározza az Önkormányzat közművelődés-fejlesztési feladatait, annak ellátási kereteit, figyelembe véve a helyi társadalomban, gazdaságban és intézményi infrastruktúrában végbement változásokat, és a főtípusú művelődési igényeit.*

Meghatározza a városi hagyományokat, és a tradíciókat szem előtt tartva a település azon kulturális erőforrásait, melyek közművelődési téren fejlődést jelenthetnek, mely alapot adhat a város önálló arculatának megteremtéséhez. Továbbá célja legyen, hogy meghatározza a városban lévő, aktívan tevékenykedő civil és egyházi szervezetek közművelődésben betöltött szerepét, kereteit.

2. A közművelődési koncepció alapelvei

Közművelődési koncepció alapelve, hogy a helyi társadalom művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével - a helyi hagyományok, lehetőségek, sajátosságok alapján - meghatározza az önkormányzati, és az általa támogatandó közművelődési tevékenységek körét, azok ellátásának rendszerét, feltételeit és a finanszírozás módját.

1. A város minden polgárának és közösségének joga, hogy igénybe vegye az önkormányzati fenntartású közművelődési intézmények szolgáltatásait, valamint a közművelődési megállapodásokban szereplő ellátásokat. Műveltségét, készségeit gyarapítsa, közösségi művelődési jogait érvényesítse.

2. A közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenységek támogatása közcél.

3. A közművelődéshez kapcsolódó jogok érvényesítése során az egyenlő bánásmód követelményeit meg kell tartani.

4. Az önkormányzat a koncepcióban vállalt közművelődési feladatait elsősorban az általa fenntartott közművelődési intézmények tevékenységén keresztül látja el.

5. A helyi önkormányzati fenntartású közművelődési és közgyűjteményi feladatokat ellátó intézmények nem lehetnek elkötelezettek egyetlen vallás, világnézet vagy politikai irányzat mellett sem.

6. Az önkormányzat közművelődési megállapodás megkötésével segítheti a koncepcióban meghatározott közművelődési feladatok ellátását, amelyeket nem önkormányzati fenntartású intézmények, egyházak, civil szervezetek, illetve magánszemélyek végeznek.

7. A helyi közművelődési feladatok ellátásában az önkormányzat elősegíti és igényli a civil közösségek, egyházak, szervezetek, a magánszemélyek, valamint a kulturális tevékenységet is végző gazdasági vállalkozások közreműködését.

8. Az önkormányzat és intézményei biztosítják, hogy a város polgárai a közművelődési lehetőségekről, tevékenységekről és szolgáltatásokról megfelelő tájékoztatást kapjanak.

9. Elsődleges feladata, hogy a cél elérése érdekében, nyújtson egy tényfeltáró elemzést a város közművelődésének aktuális helyzetéről, a rendelkezésre álló dokumentumok alapján. A minél precízebb elemzés elkészítésébe lehetőség szerint be kell vonni az intézmények vezetőit, dolgozóit.

10. A koncepciónak a törvényesség biztosítása érdekében ismertetnie kell a közművelődési terület hatályos jogi hátterét.

11. A koncepciónak ki kell jelölnie azokat az alapelveket, távlati célokat, amelyek a város jövőbeni közművelődési politikájának vezérfonalát alkotják. Az így kijelölt céloknak összhangban kell lenniük az általános fejlesztési célokkal.

12. A koncepciónak tartalmaznia kell az elkövetkező 5-7 év kulturális fejlesztésének tervét, konkrét feladatokat kell megfogalmaznia. A feladatok között meg kell említeni a sürgősen megoldásra váró problémákat, melyek elsősorban az intézményrendszer működéséhez, fenntartásához köthetők, és az állandóan szem előtt tartandó, főleg a kultúra ápolásával kapcsolatos teendőket.

13. A feladatok egy részének megoldása kizárólag az Önkormányzat kötelezettsége, más részének rendezését az intézményeknek kell vállalniuk, a legtöbb cél, feladat azonban csak tudatosan együttműködve, közösen érhető el, oldható meg.

15. A koncepciónak jeleznie kell, hogy milyen elveket követ a kultúra-finanszírozással kapcsolatban, ennek konkrét tervezése a változások előrelátásának hiányában azonban nem lehetséges.

16. A koncepció feladata, nem utolsó sorban, hogy nyújtson egy kezdeti iránymutatást a módosítandó rendelet tervezetéhez.

II. HELYZETELEMZÉS

1. A város történelmi háttere

Részlet Horváth Lajos „Fót története 1711-ig” című monográfia bevezetőjéből:

„Fót földjén már 7–8 ezer évvel ezelőtt is laktak emberek. Ez azt bizonyítja, hogy az egymást követő korszakok színvonalán meg lehetett szervezni a közösségi életet Fót területén.

Magyar falu már a honfoglalás, 895 után hamarosan létrejött itt. Maga Fót neve is bizonyítja ezt, ha elfogadjuk, hogy a régebbi Folt alak „folut”, azaz falut jelent, amelyik házai felmenő falúak. Akkor, amikor a többség még földbe mélyített, nyeregtetős lakóhelyeken élt mindennapjait.

Fót történetét alapvetően meghatározza több mint ezer éve, hogy a Kárpát-medence központjához, Pesthez, Óbudához, Visegrádhoz közel fekszik. Ennek a geopolitikai helyzetnek a következménye, hogy a település története együtt halad, együtt korszakolódik, együtt lüktet a központ sorsával. A hun, az avar, a magyar „birodalmak” központjában fekvő, azok bajában és jósorsában osztozik. Más faluk és városok, mondjuk, az ország távolabbi részein egyénibb történelmet produkálhatnak, amelyik nincs olyan szorosan hozzákapcsolva a mindenkori állam központjához.

Fót tehát nagyon korai magyar település, amelyik elejétől fogva megfelelt a történelmi kihívásoknak. Bizonyos, hogy keletkezése évétől fogva rendelkezett községi közigazgatással. Bizonyos, hogy a keresztény magyar állam megalakulásától számítva korán, a XI. században felépültek Fót, Sikátor és Alag katolikus templomai. **Ahol pedig templom működött, ott elemi szintű oktatás is folyt, a gyermekeket tanították és nevelték.**”

Egy település hivatalos korát első írásos említésétől számítják. Fót első írásos említése 1353-ból származik. Fót átélte és túlélte a magyar történelem összes viharos korszakát. A török hódoltságot, a Habsburg elnyomást, részt vett a Rákóczi szabadságharcban és az 1848-49-es forradalom és szabadságharcban. A lakosság évszázadokon keresztül a mezőgazdaságból élt.

Fót a XIX. században nagy fejlődésnek indult, mely elsősorban az 1808-ban Fótra költözött gróf Károlyi családnak köszönhető. Fót földbirtokosa, Gróf Károlyi István építtette Ybl Miklós tervei alapján a leghíresebb műemléképületeit, a Szeplőtelen fogantatás templomát és a Károlyi kastélyt, továbbá felvirágoztatta az egész gazdaságot. Ő volt az első arisztokrata, aki a jobbágyokat felszabadította. Ennek köszönhetően a fóti gazdák nagy gyakorlati tudásra és önálló gazdálkodásra tettek szert. Károlyi István fia, Károlyi Sándor is segített ebben, hiszen a szövetkezetek atyjaként próbálta a gazdák érdekeit érvényesíteni a századforduló idején. Ebben a században fordultak meg Fóton Károlyi István és Fáy András vendégeiként a nemzet legnagyobb alakjai, főleg a reformkor idején. Széchenyi, Wesselényi, Deák, Vörösmarty, Kossuth, és a művészek, tudósok, Barabás, Jedlik Ányos stb.

Fót lakossága a XX. század első felében a vasúti és közúti közlekedés és a főváros szomszédsága folytán folyamatosan növekedett és elindult a polgárosodás. Számos kulturális egyesület jött létre, a civil és egyházi szervezetek aktív szerepet játszottak Fót kulturális életében. Kórusok, színjátszó körök, népfőiskola, könyvtár működött, majd 1932-ben a Károlyi család telket adományozott a helyi gazdáknak egy kultúrház felépítése céljából, amely így meg is épült.

A XX. század második felében Fóthoz csatolták Kisalagot (1951.) majd 1970-ben Fótot nagyközséggé nyilvánították. Ezekben az időkben a szellemi-kulturális élet központja Németh Kálmán képzőművész kisalagi házában volt, ahová számos művész, régész, író, költő kilátogatott.

Nem sokkal az EU csatlakozás után, 2004. július 1-jén Fót városi címet kapott. A rendszerváltás után számos civil szervezet megalakult, melyek a helyi egyházakkal együtt gazdagítják Fót kulturális életét.

2. Jelenlegi helyzetkép

A helyzetelemzésben felsorolt tények és megállapítások alapozzák meg a fejezetben felvázolt feladatokat.

Az elmúlt 10 évben, városunkban jelentős változások következtek be, a lakosság létszáma növekedett, a lakosság megoszlása megváltozott, több fiatal család él a településen, kiszélesedett az ifjúsági korosztály, amelyek ismételt feltárása szükségessé vált az új közművelődési koncepció megalkotásához.

Fót az utóbbi két évtizedben egy fejlődő város, Budapest határában. Lakosságszáma ma már eléri a húszezer főt.

A lakosság korösszetétele igen kedvező, a gyermek- és ifjúsági korosztály száma más településekkel összehasonlítva is magas 19,3 % míg az idősek száma kisebb arányú a városon belül, 17,4 %. A város korfa-elemzéséből kitűnik, hogy a gyermekkorú (0-14 évesek) népesség száma 15,1%, ez mindenképpen indokolja sokszínű gyermekprogramok szervezését.

A következő korosztály az általános iskolások és középiskolások (7 – 18 évesek) korcsoportja a város lakosságának 12,5 %-a, ez is indokolja ifjúsági események bővítését, az ifjúságpolitikai feladatok megvalósítását. A mai kor tendenciáit figyelembe véve ez a legveszélyeztetettebb korosztály, fokozott figyelmet igényel szabadidős igényeik kielégítése, könyvtári, szórakozási, sport-szabadidős tevékenységük lehetőségeinek megteremtése. A prevenció szerepe ebben a korosztályban nagyon fontos. Elengedhetetlen, hogy a tanuló, a felnőtt életbe kilépő fiatal pozitív mintákat láthasson, s szabadidejét tartalmas módon tölthesse el, védekezni tudjon az életesélyeit gyengítő, perspektívát nem mutató káros hatások ellen.

A munkaképes lakosság (a középkorosztály 18-62 évesek) aránya a legmagasabb (62,1%), ők a legnehezebben „megfoghatók” a közművelődés számára, mert a leginkább értékközpontúak. A munka és az utazás leköti minden idejüket, elsősorban azokat a programokat veszik igénybe, ami „megéri, ami hasznos” számukra. Nem könnyíti meg a város kulturális életében dolgozók feladatát az sem, hogy a karnyújtásnyira lévő főváros ennek a korosztálynak is számos olyan lehetőséget kínál, amelyet ez a réteg igénybe vesz. Ők azok, akik szívesebben vesznek (vennének) részt felnőttképzési programokban, ellenben a szórakoztató, rekreációs tevékenységekből csak a magas színvonalúakat választják, másrészt gyermekeiknek keresik, és biztosítják az iskolán kívüli művelődés lehetőségeit.

Jelentős, de nem túl magas a nyugdíjas korú népesség aránya (17,4%), mindenképpen számítani kell érdeklődésükre a kulturális kínálat kialakításában. A nyugdíjas lét, az idős kor, nem jelent feltétlenül szegénységet és igénytelenséget, sőt az élethosszig tartó tanulás (Life Long Learning) egyre elterjedtebb ennek a korosztálynak a körében (számítógépes tanfolyamok). A nyugdíjas korosztály nagyon aktív és színes klubéletet tart fenn.

A város lakossága megszokta más a szolgáltatások területén a magasabb színvonalat, így Fót-nak fel kell készülnie arra, hogy a munkaképes korból kilépők nem fognak megelégedni átlagos színvonalú kulturális szolgáltatásokkal. Ez egyszerre jelenti az intézményhálózat műszaki-technikai színvonalát, és a vásárolt szolgáltatások minőségét is. A lakosság kulturális igénye lépést tart más szolgáltatások színvonalával, ezért az intézményrendszer épített környezetének, felszereltségének és szolgáltatásainak is fejlődnie, a folyamatosan változó igényekhez alkalmazkodnia kell. Különösen a fiatal felnőtt korosztály igényeit nem elégíti ki kellően a jelenlegi kínálat.(wifi, internet)

Kedvező az arány a foglalkoztatottság mutatójában a munkanélküliség 5 %-os mutatója, más településekhez viszonyítva, kicsi. Kiemelkedő a szolgáltatásban dolgozók aránya. Ugyancsak meghatározó a magas középfokú végzettségűek aránya, a vezető értelmiségiek és más szellemi foglalkozást végzők százaléka, az utóbbi években változott a betelepülések által, így ez magasabb arányú az itt élő lakosság arányát tekintve.

Az építészeti fejlődés gyorsasága kettősséget okozott, egyszerre találkozhatunk a város régi épületeivel, új építésű modern házakkal, és az igényeknek csak részben megfelelő kulturális infrastruktúrával. A közművelődési és kulturális célokat szolgáló, illetve az ilyen feladatokat ellátó intézmények, nem a jelenlegi elvárásoknak, igényeknek megfelelő épületekben tevékenykednek. A helyi lakosok körében megjelent egy városközpont, sétálóutca és korzó kialakításának igénye, ami közösségi térként is funkcionálhatna. A város a templom és polgármesteri hivatal és környékének megújítására és kulturális központ kialakítására sürgetően szükség lenne.

Fóton a kulturális intézményrendszer fejlettsége, szolgáltatásainak színvonala elmarad a megfogalmazott és a látens igényektől. Ugyanakkor látni kell azt is, hogy a környező települések – s főként a főváros közelsége – valódi konkurenciát jelent a városi közművelődési, művészeti kínálatával szemben.

Az eltelt időszakban a közművelődés finanszírozásának tekintetében relatíve növekedés tapasztalható, azonban a közművelődés jelenlegi állapota – figyelembe véve a város eddigi anyagi és gazdasági helyzetét, a térségben betöltött helyét, továbbá a növekvő

lakosságszámot, és a közművelődésben részt vevő intézmények helyzetét –romló tendenciát mutat, kivétel ez alól a megújított művelődési ház, illetve a civil és egyházi szervezeteknek évről – évre kiírt közművelődési pályázati alap. A 10 évvel ezelőtti koncepcióban megfogalmazott feladatok részben teljesültek, ami elsősorban pénzügyi, gazdasági kérdés. A városban folyó kulturális tevékenység jövőbeni léte változóban van, új szinterek, új infrastrukturális kereteket kellene, ezek hiányának következtében nem tud tovább fejlődni a kulturális kínálat a közművelődési intézményekben, és ez esetenként a színvonal romlásához is vezetett. A közművelődés és a kultúra gyakran a szórakozó helyekre kényszerül majd, amelyek így új szintéreként lépnek fel, de a közösségfejlesztés szakmai szempontjából nem tekinthetők relevánsnak.

Mindezen tényezők egyik oka, hogy a városban a jelentős civil társadalom is helyet követel magának és programjainak az intézményrendszerben. A társadalmi szervezetek az elmúlt évtizedben hozzászokhattak a város anyagi támogatásához, amely a jelenlegi gazdasági helyzetben minden valószínűség szerint csökkenni fog, így nekik is újabb forrásokat kell/kellene keresniük a tevékenységeik folytatásához. E tekintetben olyan finanszírozási rendszer kialakítást kell szorgalmazni, amely szervesen kapcsolódik a városi programokhoz.

Fót város lakossága jól ellátott az infokommunikációs eszközöket tekintve. Magas a számítógépet és az internetet használók aránya. Az elmúlt években megrendezett programok egyik visszatérő kritikája, hogy a város lakosságához nehezen, vagy egyáltalán nem jutnak el a rendezvényekről szóló információk, a hagyományos kommunikációs csatornákon (plakát, szórólap, molinó). A programok látogatottsága azért alacsony, mert az információáramlás nem megfelelő. A közvetlen megkeresésekkel (közösségi oldalak, e-mailben szétküldött meghívók) sokkal inkább elérhető egy-egy program célközönsége. Ezért van szükség egy ilyen irányú fejlesztésre.

A jelenlegi helyzet egyik legfőbb jellemzője a koordinálatlan működés, az együttműködések hiánya. Sem programszerkesztésben, sem lebonyolításban, sem az egységes propagandában nem mutatkozik meg a koordinált, egymásra épülő, és egymást segítő működés. Az intézmények közötti világos munkamegosztás, szervezési szintek hiánya, hátráltatja a megújulást és a kulturális kínálat bővülését. (hosszú távú éves programok, kínálatok, állandóan visszatérő események koordinálása, kooperációk)

A városi médiumok (Fóti Hírnök, honlap) a közművelődés tekintetében arra hivatottak, hogy tájékoztassák a város lakosságát a városi programokról, rendezvényekről. A havonta megjelenő Fóti Hírnöknek aktuális eseményeket kell eljuttatni a lakossághoz, amely csak tervszerű tervezéssel, jó marketing tevékenységgel lehetséges. gyakran elveszti a benne közölt híryanag az aktualitását. A Fót Televízióval másfél éve nincs szerződése az önkormányzatnak, így hiányzik e módon a lakossági tájékoztatás.

Az elmúlt években néhány kiemelt városi rendezvényt a Fóti Közös Önkormányzati Hivatal munkatársai szerveztek. Szét kell választani a feladatokat egyértelműen és a kiemelt városi rendezvények szervezését az erre hivatott Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központra kell bízni. A hivatal közművelődési referense a koordináláson túl a szobrok, emlékművek, kiadványok, pályázati alapok, egyházi szervezetek, civil szervezetek, testvérvárosi kapcsolatok és egyéb kulturális feladatok ellátását végzi.

SWOT-elemzés

A SWOT-elemzés a település helyzetfeltárásából származó információk stratégiai szemléletű, rendszerezett összegzését tartalmazza. A helyzetelemzés elemeit belső és külső tényezőkre osztja fel.

Belső tényezők - erősségek	Belső tényezők – gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kedvező megközelíthetőség, nemzetközi és országos úthálózat tekintetében. ▪ A főváros közelsége. ▪ Gazdag kulturális örökség (Reformkori, Károlyi, Németh Kálmán kulturális örökség, népi hagyományok.) ▪ Felújított Vörösmarty Művelődési Ház, Kisalagi Fiókkönyvtár és Közösségi Ház ▪ Aktív, eredményes civil szervezetek megléte (Fóti Károlyiak Alapítvány, Zeng a Lélek Hagyományörző és Kulturális Egyesület, Fóti Városszépítő Egyesület) ▪ Aktív helyi egyházak (baptista, evangélikus, katolikus, református) ▪ Sokrétű művészeti oktatás (Zeneiskola, Népművészeti Szakközépiskola, múzeumpedagógiai oktatás). ▪ Évszázados történelmi, szellemi és építészeti értékek (Károlyi család, történelmi egyházak, templomok, Kastély, uradalmi épületek) ▪ Hagyományörző rendezvények, események (Fóti Szüret és Fröccsfesztivál, Paradicsomfesztivál) ▪ Magas szintű oktatás speciális ágazatokkal. ▪ Kedvező adottságok, viszonylag nagy terület a mezőgazdasági, kertészeti termelés folytatására, helyi termékek előállítására ▪ Köztéri szobrok számának emelkedése (Károlyi István, Apponyi Franciska) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A történelmi településközpont (pl. Közös Önkormányzati Hivatal épülete) leromlott, elhanyagolt állapota ▪ Kulturált szabadterei közösségi terek hiánya (Fáy présház feletti terület, Piactér, Tó környéke, Óvodakert) ▪ Kulturált városi arculat hiánya (Korzók, teraszok, utcabútorok, stb.) ▪ Minőségi turizmus feltételei, gazdasági szemlélet hiánya. ▪ Idegen nyelvet beszélő turisztikai szakember hiánya. ▪ Városi Könyvtár, Zeneiskola korszerűsítésének elmaradása ▪ Németh Kálmán Emlékház alkotóházának hiánya ▪ Helytörténelmi Múzeum hiánya ▪ A közintézmények, közterületek akadálymentesítése nem megoldott. ▪ Sportolási lehetőségek korlátozottak az iskolások számára (pl. nincsen uszoda, sportcentrum) ▪ Szilárd burkolati utak hiánya. ▪ Közterületek ápolásának színvonala nem kielégítő ▪ Helyi termelő piac hiánya ▪ Kerékpárhálózat hiánya. ▪ A természeti értékek, zöldterületek, ivóvíz bázis károsodása. ▪ Illegális hulladék-lerakások. ▪ Elkerülő utak hiánya.
Külső tényezők – lehetőségek	Külső tényezők - veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kulturális turizmus kiterjesztése (műemléképületek, koncertek, találkozóhelyek, reformkori 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gazdasági fejlődés visszaesése. ▪ A romák iskoláztatási helyzetének kihívásai.

<p>rendezvények)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vonzó természeti adottságok által teremtett gazdag szabadidős tevékenységek (lovass turizmus, kerékpárturizmus, ökoturizmus) ▪ Szabadtéri rendezvények, fesztiválok szervezése ▪ Az idegenforgalom fellendítése (szálláslehetőségek, vendéglők) ▪ Főváros közelségének előnyeit kihasználni ▪ Hagyományőrző és egyéb kulturális rendezvények országos meghirdetése ▪ Uniós pályázati lehetőségek kiaknázása. ▪ Munkahelyteremtés a turizmus, vendéglátás területén. ▪ Rekreációs területek kialakítása ▪ Alkotótáborok szervezése 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fokozódó munkanélküliség. ▪ A környező települések lehetséges versenyelőnyei. ▪ Élhető kisvárosi lét elvesztése ▪ Migránsok jelenléte
--	--

3. A kulturális feladatellátás intézményi háttere

A Kulturális Törvény 78. §-a a városokban közösségi szintér, illetve közművelődési intézmény biztosítását írja elő, ez Fótton teljesül. Ebben a fejezetben a meglévő intézményrendszer jellemzőit és a feladatellátás szerinti funkciójukat mutatjuk be röviden.

A 2005-ös koncepció óta az intézmények mindegyikében történtek kisebb- nagyobb változások, átalakulások, bővülések, amelyek mindenképpen szükségesszerűvé teszik a közművelődési intézményhálózat felülvizsgálatát (bemutatását) mind adottságait, mind pedig feladatellátását tekintve.

Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ

Önkormányzati döntést követően, a név magában hordozza az összes városi önkormányzati fenntartású intézményt, amely a város kulturális szolgáltatásait kínálja az itt élő lakosságnak. Ez az integráció mindenképpen a megtakarítást, a kulturális terület átláthatóságát célozta, amely sokrétűségével, tevékenységeik összességével és telephelyeivel igyekszik kiszolgálni a város lakosságának igényeit 2001. óta.

Az utóbbi években felújított Vörösmarty Művelődési Ház, Németh Kálmán Emlékház, Kisalagi Közösségi Ház és az ott működő Könyvtár, Városi Könyvtár és Gyermekkönyvtár intézmények állnak a lakosság rendelkezésére.

A tagintézmények gazdálkodását a GESZ (Gazdasági Ellátó Szervezet) végzi, nagyobb programok tekintetében az Önkormányzat a megrendelő és kifizető egyben.

Ezt a jövőben át kell gondolni, hiszen itt egy kettősség van, amelyet egyszerűsíteni, hatékonyabb formában kellene végezni.

Telephelyek:

- Vörösmarty Művelődési Ház (Fót, Vörösmarty tér 3.)
és Kisalagi Közösségi Ház

- Németh Kálmán Emlékház (Fót, Béke út 31.)
- Városi Könyvtár (Fót, Dózsa György út 12-14.)
és Kisalagi Fiókkönyvtár

1. A 2014-ben átadott, felújított **Vörösmarty Művelődési Ház**, a város központi részén található, amelyet a Fóti Gazdakörnek, a „Hangya” Szövetkezetnek és a településen élők összefogásának köszönhetően a Károlyi család által adományozott telken építettek 1932-ben, Szalkai Jenő tervezésében. 1951- ben, a reformkor legnagyobb költőjének, Vörösmarty nevét viseli. A ház több mint, nyolc évtizede nyújtja szolgáltatásait a fóti polgároknak, ad otthont a művészeti csoportoknak, egyházi és civil szervezeteknek. Szervezője a városi nagyprogramoknak, ünnepeknek, fesztiváloknak. A város jelenkori kulturális szerepében fontos helyen áll az önkormányzat által fenntartott közművelődési intézmény, annak működése.
2. Kiemelkedő jelentőségű a **Németh Kálmán (1903-1979)** szobrászművész, restaurátor kisalagi háza, amely 2003 óta múzeum. Faliképekkel, szobrokkal díszített szobái, egy légtérben él az alkotó munkáival. Tudatosan tartotta egyben munkáit, nem adta el azokat, de képzőművész barátokkal szívesen cserélt műtárgyakat, így Németh Kálmán otthonát sok festmény és grafika is díszíti. A maga faragta ülőbútor, asztal, szekrény, ajtó is része az állandó kiállításnak. Házát, kertjét és a képzőművészeti alkotásokat 1978-ban Fót Nagyközség Tanácsára hagyta azzal a feltétellel, hogy azt megőrzik és múzeumként üzemeltetik. Mai hasznossága a gyűjteményen, tárlatvezetés és látogatáson túl: a múzeum pedagógiai foglalkozások „élő” műtárgyi környezetben, nyári alkotótáborok otthona.

A Németh Kálmán Emlékház szomszédságában a 2009-ben felújított Varga-kúria ad otthont a Kisalagi Községi Háznak, és a 15 ezer kötetes Fiókkönyvtárnak, amely a területen üzemelő Óvodával, Játsszótérrel, szoborparkkal együtt mondhatni területileg egy kulturális centrum.

3. A **Fóti Városi Könyvtár** a Vörösmarty Kultúrházból indult útjára 1953-ban kb. 2000 kötettel. 1968-tól a fenntartó szakmai végzettségű könyvtárost alkalmazva folyamatos, céltudatos munkával fejlesztette az állományt. A könyvanyag felduzzadása miatt a teret is bővíteni kellett. Két helyiség összenyitásával létrejött 70 m²-es helyiségben már be lehetett vezetni a szabadpolcos kölcsönzési rendszert.

Szükségessé vált a gyermekrészleg kialakítása is, mely 1971-ben, egy különálló helyiségben valósult meg. Itt már lehetett különböző gyermekrendezvényeket tartani (farsang, húsvét, télapó délután). A felnőtt olvasótábor megnyerését a neves írókkal, művészekkel rendszeresen megrendezett irodalmi előadások szolgálták.

A könyvbeszerzési keret folyamatos növekedésének és a tervszerű gyarapításnak köszönhetően oly mértékben nőtt a könyvtár állománya, hogy szükségessé vált a terület bővítése.

1988 májusában az Ifjúsági Ház földszintjére 300 m² alapterületre költözött, majd 2007 szeptemberére 400 m²-re bővült a kb. 60 000 kötettel rendelkező könyvtár. A szépen felszerelt könyvtár hozzáférést biztosít a korszerű műszaki és tudományos információkhoz, irodalmi alkotásokhoz, pihentető- és szórakoztató könyvekhez. A több mint száz folyóirat friss hírekkel, aktuális információkkal látja el az olvasókat. A 14 éven aluliak könyvtári ellátását a 15 000 kötetes Gyermekkönyvtár végzi. A hagyományos szolgáltatások mellett rendszeresek a könyvtárbemutatók és

könyvtárhasználati órák, ismeretterjesztő előadások, szabadidős és kézműves programok. A gyermekek olvasásra nevelése érdekében óvodás csoportokat is fogadnak játékos foglalkozásokon.

III. Városi programok

Fót Város kulturális élete, rendezvények

Fót Város kulturális életében meghatározó szerepet játszanak közművelődési intézményei, oktatási intézményei, az egyházi intézmények, s egyre erőteljesebben a civil szervezetek és a helyi vállalkozók.

- **állami ünnepek:** március 15., augusztus 20., október 23.
- **egyéb ünnepek:** aktuális állami és egyházi ünnepek (évfordulókhoz igazodva)
- **fóti városi rendezvények:**

Magyar Kultúra Napja, Közalkalmazottak napja, Tavaszi Hadjárat, Költészet Napja, Városi Gyermeknap, Főzőverseny, Zeng a lélek Népművészeti Fesztivál, Paradicsom Fesztivál, Fóti Szüret és Fröccs Fesztivál, Regionális vers-és prózamondó verseny, Fóti Advent – Mindenki Karácsonya.

- **a művelődési házban hosszú távon működő művészeti csoportok:**

Fóti Boglárka Gyermek Néptáncgyűttes, Fóti Asszonykórus, Cselényi József Népdalkör, Fóti Zenebarátok Kamarakórusa, Nyugdíjas Klub,

- **testvérvárosi kapcsolatok**

Fót önkormányzata élénk kulturális kapcsolatot ápol testvérvárosaival, az erdélyi Balavásárral, illetve az olaszországi San Benedetto Del Marsi városával. 2013-ban írta alá a kárpátaljai Bátyú Nagyközséggel a testvérvárosi megállapodást, így Fót Város Önkormányzata három testvértelepüléssel rendelkezik.

Művészeti csoportjaik több alkalommal felléptek fóti nagyrendezvényeken, pl. a szüreti műsorban szerepelt a balavásári Eperjessy Mimi Színtársulat és a bátyúi diákszínpad. Hagyományörző csoportjaink, illetve kórusaink szintén vendégszerepelnek testvérvárosainkban.

IV. A közművelődési koncepció értékszempléletű meghatározása, irányelvek

Az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepcióban” a következő „Kulturális fejlesztési prioritások” fogalmazódtak meg a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozóan.

Legfőbb célok:

1. a szociokulturális szolgáltatások fejlesztése, közösségfejlesztés (a köz kulturális infrastruktúra fejlesztése, a kulturális alapszolgáltatások hozzáférhetőségének erősítése révén)
2. A kulturális örökség fenntartható használata (az épített örökség védelme, megőrzése, rehabilitációja, esélyegyenlőség a kulturális örökség hozzáférhetőségében)
3. A kreatív ipar fejlesztése (az audiovizuális ipar, a kulturális turizmus, a tartalomipar, a kreatív, innovatív, művészeti tevékenységek fejlesztése).

4. Az épített környezeti értékek fenntartható fejlesztése (az épített örökség védelme, megőrzése, rehabilitációja, esélyegyenlőség a kulturális örökségi értékekhez való hozzáférésben) "

Fót Város közművelődési fejlesztéspolitikai koncepciója az alábbi értékszempontok alapján összegezzük:

- **A tudás a művelt város értékszempontja:** (ezt a fejlett gazdasági mutatók alapján merem leírni) a humán erőforrás fejlesztése, a helyi tudás és az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek fejlesztését célzó eszközrendszer bővítése.
- **Az értékörző és innovatív város értékszempontja:** a helyi értékek megőrzése, közkinccsé tétele, hagyományok nemzetiségi hagyományok ápolása azok innovatív fejlesztésének megvalósítása. Helytörténet.
- **A kreativitás, a művészek városa értékszempontja:** az alkotó művészek az alkotók, az intézmények közötti együttműködés erősítése, turisztikai desztinációk és fejlesztések.
- **A közösségek és civil városi értékszempontja:** közösségfejlesztés, közösségteremtés programok események szervezésével, kínálásával. Széles rétegek bevonása a kulturális vérkeringésbe.
- **A minőségi városi intézmény értékszempontja:** a közművelődés területén a minőségi közművelődési intézményi cím megpályázása, elnyerése. A 12 szakterület bármelyike rendelkezésre áll az intézmények működését tekintve.
- **A családok és gyermekek városa értékszempontja:** olyan egységes fejlesztési koncepció, amely tudatosan tervezett családbarát és ifjúsági szemléletű hosszú távú megvalósításokat feltételez.
- **Informatikai város értékszempontja:** egységes, kommunikációt szolgáló informatikai rendszer létrehozása, tekintettel a város lakóinak igényeire

V. A KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓ INTÉZKEDÉSI TERVE (2017-2022.)

A közművelődési koncepció A kultúrák „összeütközésének” hatására felértékelődik a nemzeti identitás, hangsúlyt kapnak a nemzeti kultúrához kapcsolódó jelképek, hagyományok, vallási jelképek, régi állami jelképek. Európa migrációs válsága e trendet még jobban felerősíti.

A települések önszerveződése, értékeik hangsúlyozása, az élhető település válik egyre inkább fontossá. Fóton ezt a célt szolgálja a 2017-2025. évekre szóló középtávú Gazdasági Program és a 2016. év elején elfogadott „Bárony Fót” program.

1. Városi intézmények fejlesztése

a. A Városi Könyvtár és az Önkormányzati Zeneiskola elhelyezése

A 2015. évben elfogadott Fót Város Gazdasági Program Megvalósítási Terve 3.6. pontja szerint a Városi Könyvtár és a Zeneiskola elhelyezésre kerül az Ifjúsági házból.

A két intézmény elhelyezése a jelenlegi Városháza főépülete, Vasbolt, Virágbolt, Polgármesteri Hivatal épülettömb bővítésével, átalakításával

Indoklás:

Új városháza épül a közeljövőben. A jelenlegi főépület emblematikus épület, előterében az I. Világháborús emlékművel. A főépület bővíthető ráépítéssel, hozzáépítéssel. Közeli áll a Vörösmarty Művelődési Ház, s a közeljövőben kialakítandó Helytörténeti Múzeum (Pirók ház). A két intézmény közeli elhelyezésének előnye, amíg a gyermek a Zeneiskolában tanul, a szülő a Városi Könyvtár szolgáltatásait veszi igénybe úgy, mint jelenleg az Ifjúsági Házban. Továbbá a Zeneiskola kamarakonzertjeit a Helytörténeti Múzeum galériájában is megtarthatja, azaz kölcsönösen kiszolgálják egymást az intézmények. Abban az esetben, ha a fenti épületek a Zeneiskola és a Városi Könyvtár

számára nem elégségesek, megfontolandó, hogy a Helytörténeti Múzeumot nem a Pirók házban helyeznék el, hanem a korábban is felvetődött Döményi ingatlanon, a Vörösmarty tér 16. szám alatt. A népi lakóház helyi védelem alatt áll, visszaállítása eredeti állapotába turisztikai vonzerőt jelentene. Évek óta szóba jött önkormányzati megvásárlása, mint ahogy a mellette álló Veres Antal sarki épülete is. A két emblemátikus épület fő előnye, hogy a történelmi városközpont legfrekvenciáltabb helyén állnak, méltó felújításuk során szépen mutatnának a főtéren, a Döményi ház helytörténeti múzeumként, a Veres Antal ház esetleg kávéházként.

A történelmi városközpontban elhelyezett kulturális intézményekkel (könyvtár, zeneiskola, helytörténeti múzeum), a már ott álló szép épületekkel (egyházi épületek, Vörösmarty Művelődési Ház), az Óvodakerttel, a sétáló utcákkal, korzókkal, kiülős teraszokkal és a megépülő Városházával egy igazi, pezsgő, kulturális központ alakulhatna egyedi arculattal. A kulturális közeg pozitívan befolyásolja a közművelődési intézmények látogatottságát is.

b. Németh Kálmán Emlékház felújítása

Melléképület kialakítása képzőművészeti táborok kiszolgáló helyiségeként.

Épület külső felújítása, gázfűtés bevezetése, vizesblokk kialakítása.

A Németh Kálmán Emlékház a Községi házzal, fiókkönyvtárral, Millenniumi Emlékparkkal Kisalag kulturális központjaként működhetne.

c. Vörösmarty Művelődési Ház szabadtéri kerti programjainak kialakítása

Az intézmény felújítása után a környezet megszépítése is feladat, amellyel a programbővítés lehetőségét meg kell teremteni: konkrétan szabadtéri színpad és parkosítás elvégzése során.

2. Fót Város kulturális élete, rendezvényei kapcsán

- szabadtéri városi rendezvények

Fót Város Önkormányzata a kiemelt szabadtéri városi rendezvényeket négy helyszínen rendezi: a Fáy présház feletti területen (Fóti Szüret), a Fóti tó melletti területen (Főzőverseny, Gyermeknap), a Fóti Termelői Piac helyszínén (Paradicsomfesztivál) és az Óvodakertben (Adventi programok).

Az első három helyszín nagy problémája az infrastruktúra hiánya. (világítás, vízellátás, tereprendezés, színpad, öltöző, WC, sátrak, padok, játszótér, sétány, stb.)

Javasolunk egy **konceptió** kidolgozását a fenti helyszínek rendezvényre alkalmas kialakítására. Ehhez kapcsolódik a város három nagy rendezvényének az átgondolása, nevezetesen a Városi Főzőverseny, a Paradicsomfesztivál és a Fóti Szüret és Fröccsfesztivál is, pl. az a verzió, hogy a Fóti Szüret és Fröccsfesztivál két napos rendezvény lenne és a Főzőverseny vagy a Paradicsomfesztivál csak két évente kerülne megrendezésre. Ezáltal az anyagi erőik koncentrálnának és rangosabb nagyrendezvényre nyílna lehetőség.

A Fáy présház feletti, a Fóti tó melletti területen odaillo rendezvényt kiszolgáló épület szükséges (öltöző, WC, kelléktár) és színpad, s mindhárom helyszínen játszótér, piknikező asztalok, sétányok, padok. Az Óvodakert több dísznövényvel, patinás padokkal, további szobrokkal, emléktáblákkal a város méltó koszorúzási, ünnepi helyszínévé válik.

3. Közművelődési és Közgyűjteményi Központ - Vörösmarty Művelődési Ház, Városi Könyvtár és Németh Kálmán Emlékház - létszámbővítése

Az intézmények telephelyeinek hatékonyabb működése és a programok bővítése a cél. Kiemelten a Kisalagi Községi Ház fejlesztése szervesen beletartozik.

A feladatokhoz 1 fő létszámbővítés szükséges.

A programok tekintetében a szombat és vasárnapi nyitva tartásokat a jelenlegi létszámmal és rugalmas munkarenddel nem lehet megoldani, ha közalkalmazottakról szóló rendeletet figyelembe vesszük.

Ez a helyzet a Városi Könyvtárnál is fenn áll, ott is szükséges az 1 fő létszámbővítés.

A bővítést a megnövekedett adminisztratív munka, a könyvek feldolgozása, adatbázis kezelése valamint a napi könyvtárosi teendők elvégzése indokolja.

Németh Kálmán Emlékháznál minimum 6 órás státusz szükséges a kert gondozására, aki a többi intézménynél is tud karbantartói, gondnoki munkát végezni. A múzeumpedagógiai és művelődésszervezői feladatokra az intézménynél szolgáltatás jellegű alkalmazott szükséges.

4. Város kulturális életének bővítési lehetőségei

- fiatalok számára közösségi terek, programok

A „Hazajáró” Egylethez csatlakozni, nemzetjáró túrák szervezése, hagyományörző lovaglás (Károlyi huszárok), kerékpáros klub, filmklub, táncház, fiatal művészek klubja, stb.

- egyházakkal, civil szervezetekkel szorosabb együttműködés kulturális téren

- Programiroda és Turisztikai iroda létrehozása

Önkormányzat által létrehozott Kft. formájában működne, a kiemelt városi fesztivál jellegű rendezvények programgazdája lenne és a város turizmusát fejlesztené. (Fót turisztikai vonzereje óriási, nincs kihasználva!)

- Helyi Értéktár Bizottság munkájának kiszélesítése

Feladatai: A helyi értékek gyűjtése, feldolgozása, megyei, nemzeti értéktárba felterjesztése, továbbá helytörténeti múzeum létesítése. Klubszerűen igyekszik bevonni a helyi embereket.

A helyieknek: identitáserősítés, közösségépítés, a szülőföldön maradás, Fóthoz kötődés, lokálpatriotizmus, „jó közérzet”

A Vendégeknek: turizmus és gazdaságfejlesztés, társadalmi és kulturális kapcsolatok erősítése, történet és „brand-építés” fontossága (Bársony Fót, Károlyi kishuszárok, műemlékek, reformkor, fröccs, Fót néveredete, Somlói galuska, stb.)

„A hagyományt nem ápolni kell, hisz nem beteg, nem is őrizni, mert nem rab. Hagyományaink csak akkor maradhatnak meg, ha megéljük őket.” Sebő Ferenc

Fót, 2016. október 6.

Molnár Krisztina
közművelődési és esélyegyenlőségi referens

Palásti Béla
FKKK igazgató